

”FILIP HADE INTE FUNNITS UTAN MIN BÄSTIS”

Nanna och Fanny Jansson satsade allt för att bli föräldrar. **Emelie Wahlberg** såg deras kamp. Och beslöt sig för att hjälpa till – genom att fråga sin man.

Text & foto: **Karin Herou**

STORFAMILJ. Nanna och Fanny kämpade för att få familj. Vännerna Peter och Emelie hjälpte till, på olika sätt. Själva har paret två döttrar. ”Våra tjejer har jättekul med sin lillebror, de är ju faktiskt halvsyskon”, säger Emelie.

Fakta
Namn: Fanny och Nanna Jansson
Ålder: 26 och 36.
Familj: Sonen Filip.
Bor: Gävle.
Gör: Fransstylist och låstekniker.

Fakta
Namn: Emelie Wahlberg och Peter Björklund.
Ålder: 29 och 37.
Familj: Barnen Kia-ra, 7, och Lia, 3.
Bor: Gävle.
Gör: Kommunikatör och entreprenör på Pinevision.



Peter

Filip

Fanny

Nanny

Emelie

Lille Filip, 9, månader strålar. Leendet är nästintill tandlöst, bara två små vita piggar sticker upp i underkäken. – Han är en glad och nöjd kille, säger mamma Nanna. Mamma Fanny försöker då och då mata Filip med ett majskorn. Det går sådär och Filip grimaserar varje gång. Vännerna Peter och Emelie Wahlberg sitter bredvid – och paret är faktiskt en av anledningarna till att Filip finns. Vi träffas på en restaurang

i deras hemstad Gävle och bland bestickslammer och lunchsork berättar de Filips – lite ovanliga – historia. Men vi tar det från början. Nannas och Fannys kärlekshistoria startade när de båda jobbade på ett hotell. – Jag hade ingen tanke på att träffa någon, men när jag såg Fanny blev jag helt knäsvag. När vi började prata och hon skrattade kände jag nästan direkt att jag ville dela mitt liv med henne. Jag har aldrig känt så med någon tidigare, säger Nanna.

– För mig var det samma sak. Det gick fort och vi förlovade oss efter bara några månader. Varför ska man vänta om man känner att det är rätt? säger Fanny. **I samma veva** skulle Fannys barndomshem säljas. Hon fick i uppgift att lämna över nycklarna till de nya ägarna, Emelie och Peter. De började småprata och Emelie, som då jobbade som nagelteknolog, erbjöd sig att fixa Fannys naglar. I barndomshemmets gamla för-råd byggde Emelie upp en ➔

” Jag trodde inte det var sant. Det var det ***vackraste någon någonsin gjort för mig***



Filip när han var en liten bebis.

liten nagelstudio och bland filar, nagellack och akryl började de prata – om allt möjligt.
– Vi fick en fin kontakt och ha de mycket att prata om. Hon blev snabbt mer än en kund för mig, säger Emelie.

Fanny blev en återkommande kund och kompis och Emelie fick höra allt om Nannas och Fannys förhållande. Hon fick detaljer från första dejten och efter en tid fick hon höra om frieriet. När bröllopet väl ägde rum var hon och sam-bon Peter självklara gäster.
Både Nanna och Fanny är barn-kära, det märks. De kan knappt hålla i Filip utan att pussa honom i nacken tills han kiknar av skratt.
– Jag har alltid velat bli mamma, jag har drömt om det sedan jag var 15, säger Fanny.
Men att bli föräldrar har varit en kamp kantad av tårar för paret.
– Jag orkar knappt räkna hur många missfall vi fått, säger Fan-ny.

Via landstinget är samkönade par berättigade till insemination. Region Gävleborg står, liksom öv-riga landsting i Sverige, bara för ett begränsat antal inseminations-försök. Sedan är det upp till paret att själva bekosta processen, som i det här fallet kostade ungefär 40 000 kronor.



Parets försök vid Akademiska sjukhuset i Uppsala med såväl in-semination som provrörsbefrukt-ning misslyckades. Deras frustra-tion och förtvivlan växte och snart handlade allt i deras vardag om att bli föräldrar.
– Vid varje missfall kände jag en otrolig stress eftersom våra chan-ser höll på att ta slut, säger Fanny.
– Det var tufft och till slut kände

vi att vi hade nått vägs ände. Vi orkade inte mer. Vi hade gett allt och behövde ta en paus för att hit-ta tillbaka till glädjen och kärle-ken, säger Nanna.
Emelie följde parets kamp. Själ-v hade hon och Peter två barn och hon förstod mycket väl vad vän-nen längtade efter. I hemlighet hade hon tänkt ut en plan och

dessutom förankrat det något u-dda förslaget hos Peter.
När Fanny berättade att de, trots allt, skulle göra ett sista försök kände Emelie att det fick räcka.
– Det kändes så orättvist att de inte skulle få bli föräldrar. Jag sa: ”Låt oss hjälpa till. Vi har lösning-en. Vi har sperma!”
Både Emelie och Peter är perso-ner som står vid sitt ord och när

frågan väl sjunkit in hos Nanna och Fanny blev de helt tagna.
– Jag trodde inte det var sant. Det var det vackraste någon nå-gonsin gjort för mig, säger Nanna.
Frågan väckte också många känslomässiga funderingar. Hur skulle Peter reagera när barnet väl kom? Varför ville Peter hjälpa sin frus bästis?
Men det visade sig att Peter

hade längtat efter ett sätt att göra skillnad.
– Jag har velat hjälpa till hela livet på något sätt och när tillfället uppenbarade sig insåg jag att det var min chans. Det var en liten ansträngning för mig som föränd-rade deras liv, säger Peter.
De beslöt att träffas allihop för att reda ut känslor och frågetecken

och sågs hemma hos Peter Emelie. De slog sig ned vid köksbordet – och sedan började förhöret. Peter fick beskriva negativa sidor hos sig själv, reda ut släktens sjukdomshistoria, berätta om sin uppväxt och han valde att lägga alla kort på bordet. Han beskrev sig själv som ganska tävlingsinriktad, med



Mycket kärlek gjorde denna bebis



Frågor till

Kalle Norwald, terapeut och auktoriserad sexolog

Vad ska man tänka på i den här typen av konstellation?
– Föräldraskapet är klurigt i sig, och de studier som finns är gjorda på normativa heterosexuella par. Därför finns det en tendens till att vi över problematiserar det ickenormativa föräldraskapet. Jag tänker att ett tyd-ligt barnfokus ska vara ledordet –i alla föräldraskap.
Från barnet kommer det säkert komma funderingar kring ursprung och då tror jag på ärlighet.
Vilka problem kan uppstå?
– Jag tycker att man ska prata om potentiella problem redan före inseminationen. Prata igenom alla känslor, hur ni vill ha det och för en diskussion tillsammans. När bar-net väl är ute finns det en risk att känslorna ändras, var ärlig och trans-parent hela vägen.

Hur ska donatorn förhålla sig till barnet?
– Kommunikation är av-görande, bestäm vad som fungerar bäst för er.
Den här typen av familje-bildning blir allt vanligare. Vilka framtida riktlinjer kommer krävas?
– Bättre juridiska rikt-linjer. I dag tar det lång tid att adoptera sitt eget barn, vilket får till följd att den ena föräldern till exempel inte kan vara föräldraledig. Man be-höver anpassa verklig-heten och ge barnet rätt till båda föräldrar från dag ett.

Avsade sig vårdnaden

Rent juridiskt erkände Peter redan första veckan faderskapet och avsa sig vårdnaden om Filip samtidigt som Nanna ansökte om att få adop-tera Filip. Adoptionsprocessen har ännu inte gått igenom.

**BÄSTISAR.**

Emelie och Fanny är bästisar. Men delar mer än vänskapen. Emelies man har hjälpt Fanny och frun Nanna att få barn.

Fler barn bland samkönade

I somras kom en studie från Stockholms universitet som visade att det föds allt fler barn till lesbiska par. Och att samkönade par med kvinnor närmar sig heterosexuella par när det gäller statistiken för barnafödande. Studien genomfördes vid Stockholms universitet och har följt utvecklingen hos över fyra miljoner svenskar i åldrarna 16 till 49 år mellan åren 1995 och 2012. Under den perioden ingicks det 4 200 lesbiska äktenskap i Sverige. Och andelen lesbiska par som hade skaffat barn fem år efter vigseln ökade från 6 till 48 procent. Bland heteroparen minskade i stället barnafödandet, från 60 till drygt 50 procent, under samma samma tid.

ett ibland hett temperament.

Mötet avslutades med ett löfte:

– Vi sa till Nanna och Fanny att vi skulle hjälpa dem hela vägen, tills det blev ett barn, säger Peter och Emelie.

Målet var satt: Ett barn

skulle bli till. Men befruktningen och inseminationen skulle ske långt från steril sjukhusmiljö och stress. Första gången var de i stället hemma hos Peter och Emelie.

– Det var pinsamt första gången. Alla satt i soffan och väntade. Jag sprang ner, gav dem burken med sperma och gick upp igen, säger Peter och ser lite generad ut.

– Sedan inseminerade jag med hjälp av en doseringspruta, säger Fanny.

Men Peter vande sig och efterhand utvecklade de ett system.

Han lärde sig Fannys menscykel och när de sågs på Ica kunde han ha koll på att det snart var dags. Varje månad när hon hade

ägglossning kom han på besök för att lämna sperma, tre gånger om dagen.

Han fick gå in genom baddörren för att grannarna inte skulle börja undra.

– Det är tur att jag har ett jobb med flexibla tider, säger han och ler snett.

I åtta månader höll de på.

Men när Filip väl blev till gick inget som planerat. Den dagen hade Nanna bråttom och lämna-

de burken med sperma till Fanny, som snart skulle få en kund. Spermier klarar ungefär en halvtimme i rumstemperatur och sedan försämras kvaliteten. Men Fanny hade inget annat val än att lägga burken i bh:n.

När hon var klar med kundens ögonfransförlängning satte hon sig på toaletten för att inseminera. Där och då blev Filip till.

Så fort magen började synas valde de att vara öppna mot Peter och Emelies döttrar.

– Vi berättade att de skulle få en lillebror, för rent biologiskt är de ju halvsyskon. Vi vill inte ha några hemligheter för dem och de blev fruktansvärt stolta.

Den sista april 2019 föddes Filip med planerat kejsarsnitt – och fyra års kamp och längtan var äntligen över.

– Sorgen över att inte ha ett barn tar över allt, precis som att glädjen över att ha ett barn också tar över allt. Vi är så oerhört tack-samma över hur allt blev, säger Fanny.

– Vår familj är komplett nu, tack vare Peter och Emelie, säger Nanna.

Familjerna har smält samman till en storfamilj.

– Vi är verkligen familj nu, vi kan ringa varandra närsomhelst

och hjälps åt med det mesta. Jag har bara min pappa kvar i livet, så att få både en bebis och dessutom en utökad familj är fantastiskt, säger Nanna.

– Det är oerhört lyxigt att få välja sin familj i vuxen ålder, säger Emelie.

Filip bankar med ens i bordet, som för att påkalla uppmärksamhet.

– Vill du sitta hos mig en stund? säger Peter och sträcker fram armarna.

Filip låter sig glatt skjutsas över till en ny famn. Han har ljust hår, blågrå ögon och runda kinder. Och faktum är att han är en kopia av Peter som liten.

– I början kändes det lite konstigt, för han är ju inte mitt barn. Innan jag själv blev pappa var jag övertygad om att arvet gav barn och förälder ett magiskt band. Men det är något annat som skapar bandet. Filip är deras barn, medan våra tjejer är mina. Det är inte svårare än så, säger Peter och rufsar om i Filip's hår. □

Varje månad när hon hade ägglossning kom han på besök för att lämna sperma, tre gånger om dagen